

Druk nr 2878

Warszawa, stycznia 2010 r.

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja
Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i
Turystyki
KFS-020-2-2010

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

Na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu, Komisja Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki wnosi projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o bezpieczeństwie
impresz masowych oraz ustawy
- Kodeks karny.**

Do reprezentowania stanowiska Komisji w pracach nad projektem ustawy został upoważniony poseł Ireneusz Raś.

Z wyrazami szacunku

Przewodnicząca Komisji

(-) Elżbieta Jakubiak

USTAWA
z dnia 2010 r.

o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy - Kodeks karny

Art. 1.

W ustawie z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

1) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Zgromadzone podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej materiały organizator przechowuje po zakończeniu imprezy masowej przez okres 12 miesięcy, z zastrzeżeniem ust. 3a-3c, a następnie komisyjnie je niszczy.”;

2) po ust. 3 dodaje się ust. 3a-3c w brzmieniu:

„3a. Organizator może wystąpić w terminie 30 dni od dnia przeprowadzenia imprezy masowej do prokuratora rejonowego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub właściwego terytorialnie komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji z wnioskiem o wyrażenie zgody na komisyjne zniszczenie zgromadzonych podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej materiałów w terminie krótszym od terminu, o którym mowa w ust. 3.

3b. Prokurator rejonowy właściwy ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub właściwy terytorialnie komendant powiatowy (miejski, rejonowy) Policji informuje pisemnie organizatora, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w ust. 3a, o wyrażeniu zgody albo o odmowie wyrażenia zgody na dokonanie komisyjnego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 3.

3c. W przypadku wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 3b, Prokurator rejonowy właściwy ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub właściwy terytorialnie komendant powiatowy (miejski, rejonowy) Policji wyznacza termin, po upływie którego organizator może dokonać komisyjnego zniszczenia materiałów, o których mowa w ust. 3. Termin ten nie może być dłuższy, niż 30 dni od dnia rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 3a.”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾) art. 244 otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz.

„Art. 244. Kto nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu zajmowania stanowiska, wykonywania zawodu, prowadzenia działalności, prowadzenia pojazdów, wstępu na imprezę masową, wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych lub obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakazu kontaktowania się z określonymi osobami lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu albo nie wykonuje zarządzenia sądu o ogłoszeniu orzeczenia w sposób w nim przewidziany,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”.

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859 i Nr 192, poz. 1378, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 i Nr 214, poz. 1344 oraz z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 63, poz. 533, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474 i Nr 201, poz. 1540.

UZASADNIENIE

Celowość dokonania zmian w art. 11 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62 poz. 504), co jest przedmiotem art. 1 projektu, wynika z konieczności wyważenia z jednej strony uzasadnionych potrzeb organów prowadzących postępowanie przygotowawcze w ramach postępowania karnego (organów uprawnionych do złożenia wniosku o ukaranie w ramach postępowania w sprawach o wykroczenia), z drugiej strony interesów organizatorów imprez masowych. Dlatego też propozycja zmiany utrzymuje w mocy, jako zasadę, obowiązek przechowywania przez okres 12 miesięcy materiałów zgromadzonych podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej, co ma służyć zagwarantowaniu potrzeb organów prowadzących postępowania. Jednakże mając na względzie trudności oraz obciążenia ekonomiczne dla organizatorów związane z koniecznością przechowywania zgromadzonych materiałów, proponuje się wprowadzenie możliwości dokonania wcześniejszego zniszczenia materiałów zgromadzonych podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej, przy czym możliwość ta ma być uzależniona od zgody właściwego organu właściwego do prowadzenia określonego postępowania. Pozostaje to w zgodzie z przepisami art. 305 § 3 i art. 325e § 1 Kodeksu postępowania karnego oraz art. 57 § 1 Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. Niewątpliwie bowiem decydującym o wyrażeniu albo niewyrażeniu zgody na komisyjne zniszczenie materiałów czynnikiem będzie postanowienie o wszczęciu albo odmowie wszczęcia śledztwa / dochodzenia bądź złożenie wniosku o ukaranie.

Skoro bowiem zgromadzone podczas przebiegu imprezy masowej materiały mogą zostać wykorzystane jako dowody uzasadniające wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia lub też jako dowody istotne dla tych postępowań, to można wysnuć wniosek, iż nie jest celowym przechowywanie tych materiałów, jeżeli nie mogą one zostać uznane za dowody uzasadniające wszczęcie wspomnianych powyżej postępowań albo za dowody istotne dla postępowań już wszczętych. Dlatego też zaproponowana zmiana, uwzględniająca interesy organizatorów imprez masowych, stwarza możliwość zniszczenia utrwalonych materiałów w przypadku braku ich przydatności jako dowody w terminie krótszym, niż 12 miesięcy.

Zaproponowany w projekcie termin (ust. 3a art. 11) ma pozwolić organizatorowi imprezy masowej na zastanowienie się, czy zgromadzony materiał istotnie przedstawia wartość jako potencjalny materiał dowodowy i uzasadnionym jest jego przechowywanie

przez okres 12 miesięcy, czy też materiał nie posiada wartości, co uzasadniałoby możliwość skorzystania z możliwości wcześniejszego jego zniszczenia. Zaproponowane terminy dla prokuratora rejonowego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub właściwego terytorialnie komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji (ust. 3b art. 11) ma umożliwić im ewentualne zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem przed podjęciem decyzji odnośnie wyrażenia albo niewyrażenia zgody na wcześniejsze zniszczenie materiału. Wprowadzenie możliwości określenia terminu, po upływie którego będzie możliwe dokonanie zniszczenia (ust. 3c art. 11) ma na celu stworzenie tzw. furki bezpieczeństwa w przypadku, gdyby po dacie wyrażenia zgody na zniszczenie materiału zaszła istotna zmiana okoliczności uzasadniająca przejęcie od organizatora materiałów, odnośnie których uprzednio wyrażona została zgoda na ich zniszczenie.

Nowelizacja art. 244 Kodeksu karnego, co jest przedmiotem art. 2 projektu, podyktowana jest potrzebą rozstrzygnięcia wątpliwości odnośnie możliwości stosowania sankcji karnej za naruszenie środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezę masową oraz za niezastosowanie się do obowiązku osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji lub w innym określonym miejscu.

Uchwalając w dniu 20 marca 2009 r. nową ustawę o bezpieczeństwie imprez masowych przyjęto, że regulacja dotycząca orzeczanego przez sąd środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezę masową zostanie zamieszczona w Kodeksie karnym, którego nowelizacja została dokonana (w art. 72 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych) poprzez odpowiednią zmianę niektórych przepisów w rozdziale V (środki karne) ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny. Projektodawcy wówczas uznali, że z uwagi na spójność systemu prawnego, jak również fakt, że katalog środków karnych przewidzianych w Kodeksie karnym ma charakter zamknięty, wprowadzenie zakazu wstępu na imprezę masową powinno nastąpić w drodze zamieszczenia tego środka karnego w katalogu zawartym w tym kodeksie. Przyjmując to rozwiązanie nie dokonano w Kodeksie karnym odpowiedniej zmiany, która wyraźnie określałaby konsekwencje niestosowania się do zasądzanego środka karnego. Na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy (z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych) był to art. 22a, który przewidywał karę pozbawienia wolności do lat 3 za czyn polegający na niestosowaniu się do orzeczonego zakazu wstępu na imprezę masową albo do orzeczonego obowiązku osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji.

Niniejszy projekt poprzez penalizację zachowania polegającego na niestosowaniu się do orzeczonego przez sąd środka karnego w postaci zakazu wstępu na impre-

zę masową, będzie wpływać na skuteczniejsze egzekwowanie orzeczeń sądowych, a tym samym nastąpi przywrócenie stanu zabezpieczenia realizacji tego środka karnego jaki istniał do 1 sierpnia 2009 r., to jest do czasu wejścia w życie nowej ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Kierując się potrzebą zapewnienia spójności systemu prawnego w zakresie środków karnych proponuje się aby regulacja w tym zakresie została zamieszczona w przepisie Kodeksu karnego, który penalizuje nierespektowanie orzeczeń sądu w postaci określonych w nim zakazów, nakazów lub obowiązków danego zachowania, co zagrożone jest karą pozbawienia wolności do lat 3.

Projekt nie był poddany konsultacjom społecznym.

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

Skutki finansowe dla budżetu państwa będą uzależnione od ilości ewentualnych naruszeń art. 244 Kodeksu karnego odnośnie złamania zakazu wstępu na imprezę masową i będą pokrywane z odpowiedniej części budżetu państwa dotyczącej finansowania wymiaru sprawiedliwości.

Warszawa, 20 stycznia 2010 r.

BAS – WAL – 37/10

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej komisyjnego projektu
ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy
– Kodeks karny (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Ireneusz Raś)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r., Nr 5, poz. 47) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje zmianę art. 11 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504) oraz art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zmianami).

Zgodnie z zaproponowanym brzmieniem art. 11 ust. 3 – 3c ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, zgromadzone podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej materiały organizator przechowuje po zakończeniu imprezy masowej przez okres 12 miesięcy, a następnie komisyjnie je niszczy. Materiały te mogą być zniszczone wcześniej, po uzyskaniu zgody prokuratora rejonowego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub zgody właściwego terytorialnie komendanta Policji. W projekcie przewidziano tryb oraz terminy dla wyrażenia takiej zgody.

Zgodnie z proponowaną zmianą art. 244 kodeksu karnego, osoba, która nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu wstępu na imprezę masową będzie podlegać karze pozbawienia wolności do lat trzech.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje zagadnień objętych proponowaną ustawą.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Proponowane zmiany w ustawie o bezpieczeństwie imprez masowych oraz w ustawie – Kodeks karny nie są objęte zakresem prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie ustawy – Kodeks karny nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskrytory bazy REX: Unia Europejska, prawo karne, imprezy masowe, sport

Warszawa, 20 stycznia 2010 r.

BAS – WAL – 38/10

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o
bezpieczeństwie imprez masowych oraz o zmianie ustawy – Kodeks karny
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Ireneusz Raś) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu
Sejmu

Projekt ustawy przewiduje zmianę art. 11 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504) oraz art. 244 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zmianami).

Zgodnie z zaproponowanym brzmieniem art. 11 ust. 3 – 3c ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, zgromadzone podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej materiały organizator przechowuje po zakończeniu imprezy masowej przez okres 12 miesięcy, a następnie komisyjnie je niszczy. Materiały te mogą być zniszczone wcześniej, po uzyskaniu zgody prokuratora rejonowego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub zgody właściwego terytorialnie komendanta Policji. W projekcie przewidziano tryb oraz terminy dla wyrażenia takiej zgody.

Zgodnie z proponowaną zmianą art. 244 kodeksu karnego, osoba, która nie stosuje się do orzeczonego przez sąd zakazu wstępu na imprezę masową będzie podlegać karze pozbawienia wolności do lat trzech.

Projekt ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej, a zatem nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a Regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskrytory bazy REX: Unia Europejska, prawo karne, imprezy masowe, sport

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 02 marca 2010 r.

BSA II - 021 - 21/10

Pan
Lech CZAPLA
p.o. Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Prezede,

W odpowiedzi na pismo z dnia 9 lutego 2010 r., GMS-WP-183-19/10 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy – Kodeks karny.**

Z poważaniem

Prof. dr hab. Lech GARDOCKI

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 03.03.2010
www.trifortex.pl

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa

Warszawa, dnia 26 lutego 2010 r.

BSA II – 021 – 21/10

Opinia

w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy – Kodeks karny

I. Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy – Kodeks karny ma na celu z jednej strony zmniejszenie obciążeń organizatorów imprez masowych wiążących się z koniecznością przechowywania przez okres 12 miesięcy materiałów zgromadzonych podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej, z drugiej usunięcie nieprawidłowości w art. 244 KK polegającej na braku wskazania w jego treści na środek karny w postaci zakazu wstępu na imprezę masową.

II. W zakresie zmian ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504) projektodawca wprowadza tryb pozwalający na skrócenie 12 miesięcznego okresu przechowywania materiałów zgromadzonych podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej.

Jakkolwiek idea zmian jest słuszna, wskazać należy na kilka kwestii wymagających zastanowienia. Po pierwsze, w projektowanym art. 11 ust 3a wskazano, że „Organizator może wystąpić w terminie 30 dni od dnia przeprowadzenia imprezy masowej (...) z wnioskiem (...)”. W tym świetle powstaje pytanie o powód wprowadzenia takiego terminu. Można bowiem spodziewać się, że kierując się chęcią optymalizacji prowadzonej działalności, stosowne wnioski będą składane tylko po to, aby został on zachowany. Dlatego też zasadny wydaje się

postulat wykreślenia przytoczonego ograniczenia. W takim układzie przepis brzmiałby „Organizator może wystąpić do (...) z wnioskiem (...)”. Ewentualne wystąpienie w terminie późniejszym niż 30 dniowy w żadnym razie nie komplikowałoby pracy organów postępowania rozpatrujących wnioski, a organizatorom imprez masowych nie narzucałoby zbędnego ograniczenia.

W projektowanym art. 11 ust 3a wskazuje się na organy, do których organizator imprezy masowej występowałby z wnioskiem o wyrażenie zgody na komisyjne zniszczenie odpowiednich materiałów, tj. na „prokuratora rejonowego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub właściwego komendanta (miejskiego rejonowego) Policji”. Cytowany przepis nawiązuje do obecnie obowiązującego art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, który stanowi, że „Materiały zgromadzone podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej, mogące stanowić dowody pozwalające na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia lub dowody mogące mieć znaczenie dla toczących się takich postępowań, organizator niezwłocznie przekazuje prokuratorowi rejonowemu właściwemu ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub właściwemu terytorialnie komendantowi powiatowemu (miejskiemu, rejonowemu) Policji, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego lub z wnioskiem o ukaranie, chyba że sam zawiadomi o przestępstwie albo wystąpi z wnioskiem o ukaranie w sprawach o wykroczenia”. Podnieść należy, że rozróżnienie organów w art. 11 ust 2 wiąże się z określonymi postępowaniami (tj. w sprawach o wykroczenia albo karnymi). W projektowanym art. 11 ust 3a z założenia chodzi o materiały, które żadnych dowodów nie zawierają, a tym samym nie dają podstaw do wyszczególnienia ewentualnych postępowań. W konsekwencji, nie dają one także formalnych powodów do rozróżniania organów, które byłyby nimi zainteresowane. Zastanowić się wobec tego należy, czy intencją projektodawców jest, aby dowolny organ wyrażał zgodę na komisyjne ich zniszczenie. Wydaje się, że projekt wprowadza w tym zakresie podwójną kompetencję, wobec czego należy rozstrzygnąć, czy nie pozostawić wskazanej decyzji wyłącznie w gestii jednego właściwego organu (odpowiedniej zmiany wymagałyby także projektowane ust. 3b i 3c).

III. W zakresie zmian ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U, Nr 88, poz. 533 z późn. zm.) projekt poszerza zakres normowania art. 244 KK przez wprowadzenie karalności za niestosowanie się do orzeczonego przez sąd zakazu wstępu na imprezę masową (tj. środka karnego uregulowanego w art. 41b KK).

Do projektowanej zmiany generalnie należy się odnieść z aprobatą. Uzupelnia ona lukę, jaka zaistniała w polskim prawie od dnia 1 sierpnia 2009 r., tj. od wejścia w życie ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504). Wskazana ustawa w art. 79 uchyliła bowiem ustawę z dnia 22 sierpnia 1997 r. o bezpieczeństwie imprez masowych, która to w art. 22a przewidywała typ przestępstwa polegający na „niestosowaniu się do orzeczonego zakazu wstępu na imprezę masową albo niestosowaniu się do orzeczonego obowiązku osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji” (podkreślić należy, że art. 22a został dodany do ustawy w 2007 r., co uzasadniano następująco „jedną z przyczyn nieprzestrzegania zakazu wstępu na imprezę masową oraz niestosowanie się do obowiązku osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji jest brak przepisów pozwalających na wyciągnięcie konsekwencji karnych wobec osób nieprzestrzegających orzeczonego wobec nich zakazu lub obowiązku stawiennictwa” – por. Uzasadnienie noweli ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z 1997 r., Dz. U. z 2007 r., Nr 99, poz. 633, druk sejmowy nr 633). Artykuł 22a nie został recypowany do obecnie obowiązującej regulacji, wobec czego nastąpiła faktyczna dekryminalizacja przytoczonego zachowania (zob. postanowienie SN z dnia 24 lutego 2010 r., I KZP 33/09, niepubl.).

Omawiana zmiana art. 244 KK powrotnie wprowadza przestępność czynu polegającego na niestosowaniu się do orzeczonego przez sąd środka karnego zakazu wstępu na imprezę masową. W stosunku do poprzednio obowiązującej regulacji (tj. art. 22a ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z 1997 r.) zaszła jednak istotna zmiana. W projektowanym art. 244 KK brak jest wskazania na „niestosowanie się do orzeczonego obowiązku osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji”, który występował uprzednio. Do wskazanej zmiany nie odniesiono się w uzasadnieniu projektu. Nie jest zarazem jasne, czy projektodawcy starali się zachować względnie uniwersalną formułę art. 244 KK, poprzestając na odwołaniu się do zakazów określonych w art. 39 Kodeksu karnego, gdzie w pkt 2c stwierdzono, że środkiem karnym jest „zakaz wstępu na imprezę masową”. W takiej sytuacji założyć można, że wszelkie obowiązki określone w art. 41b (m.in. w § 2

obowiązek osobistego stawiennictwa w jednostce organizacyjnej Policji) zaliczają się w ramy orzeczanego środka karnego i nie ma potrzeby odwoływania się do nich w treści art. 244 KK (tzn. ewentualne niestosowanie się do nich będzie musiało zostać uznane za nierespektowanie środka karnego zakazu wstępu na imprezę masową i tym samym wypełni dyspozycję art. 244 KK). Opisywany środek karny miałby zatem dwa aspekty: negatywny związany z niemożnością uczestnictwa w imprezach masowych i pozytywny, wiążący się z koniecznością cyklicznego stawiania się w określonych w art. 41b § 2 miejscach w czasie trwania takiej imprezy (zob. W. Zalewski, (w:) M. Królikowski, R. Zawłocki (red), Kodeks karny. Część ogólna. Tom II, Komentarz do artykułów 32-116, Warszawa 2010, s. 129). Druga możliwość rozumienia art. 244 KK sprowadzałaby się do stwierdzenia, że sankcją karną zagrożone jest jedynie zachowanie stypizowane w art. 41b § 1 KK, czyli wyłącznie niestosowanie się do „zakazu wstępu na imprezę masową”. Poza zakresem kryminalizacji znalazłyby się zatem obowiązki wskazane w art. 41b § 2 KK [zob. postanowienie SN z dnia 24 lutego 2010 r., I KZP 33/09, niepubl., w którym stwierdzono, że „Po pierwsze, nawet uchylenie się od obowiązku stawiennictwa nie musi oznaczać przełamania zakazu wstępu na tę imprezę (skazany może w tym czasie przebywać np. w domu i oglądać transmisję z meczu). Po drugie (i ważniejsze), nie istnieje środek karny obowiązku stawiennictwa w jednostce Policji w czasie trwania imprezy masowej. Ten obowiązek łączy się jedynie z zakazem wstępu na imprezę masową. Inaczej mówiąc, orzeka się tylko i wyłącznie ten zakaz, z którym jedynie połączony jest wskazany obowiązek”].

Jak się wydaje, z racji na możliwe problemy praktyczne w interpretacji projektowanej regulacji zasadne byłoby jednoznaczne odniesienie się do poniesionej kwestii przez projektodawcę (zaznaczyć przy tym należy, że ze względu na zasadę *nullum crimen sine lege certa* oraz zakaz stosowania analogii i wykładni rozszerzającej na niekorzyść skazanego – *lex stricta*, pierwsza z zaproponowanych interpretacji budzi wątpliwości).

Ponadto nadmienić należy, że zagrożenie ustawowe za niestosowanie się do omawianego środka karnego jest tożsame z zagrożeniem przewidzianym w nieobowiązującym już art. 22a ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 22 sierpnia 1997 r., co potwierdza racjonalność obowiązującej wcześniej regulacji, a tym samym trafność projektowanego rozwiązania.

Zasadnym jest umieszczenie odpowiednika art. 22a nieobowiązującej ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych w Kodeksie karnym. Słusznie wskazuje się w uzasadnieniu projektu ustawy, że sprzyja to zapewnieniu spójności systemu prawnego w zakresie środków karnych. Jest to również oczywista konsekwencja przeniesienia materialnej podstawy do orzekania wskazanego środka do Kodeksu karnego.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR GENERALNY

SEKRETARIAT SZEFA RG
WPLYNĘŁO
dnia..... 08. 03. 2010²⁰⁰.....r.
(podpis)

Warszawa, dnia 05 marca 2010 r.

DL - P I 0701-6/10

Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze.

W nawiązaniu do pisma z dnia 9 lutego 2010 r., nr GMS-WP-183-19/10, dotyczącego komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz ustawy – Kodeks karny, uprzejmie przedstawiam następującą opinię w przedmiocie proponowanej regulacji.

Komisyjny projekt ustawy zawiera propozycję zmiany ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. Nr 62, poz. 504), poprzez wprowadzenie nowego brzmienia art. 11 ust. 3 i dodanie w tym artykule nowych przepisów, oznaczonych jako ust. 3a - 3c oraz nowelizacji Kodeksu karnego, w drodze wprowadzenia nowego brzmienia art. 244.

Proponowana nowelizacja art. 11 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych, zdaniem projektodawców, wynika z konieczności wyważenia uzasadnionych potrzeb organów prowadzących postępowanie przygotowawcze w ramach postępowania karnego oraz interesów organizatorów imprez masowych.

Zaproponowane w projekcie rozwiązanie zawarte w projektowanych przepisach art. 11 ust. 3a – 3c wymienionej ustawy nasuwa wątpliwości i zastrzeżenia, które należy w tym miejscu przedstawić.

W obowiązującym stanie prawnym, zgodnie z art. 11 ust. 3 wymienionej ustawy, zgromadzone podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej materiały

organizator przechowuje po zakończeniu imprezy masowej przez okres 12 miesięcy, a następnie komisyjnie je niszczy.

Wskazać również należy, że zgodnie z art. 11 ust. 2 *ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych* materiały zgromadzone podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej mogące stanowić dowody pozwalające na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia lub dowody mogące mieć znaczenie dla toczących się takich postępowań, organizator niezwłocznie przekazuje prokuratorowi rejonowemu właściwemu ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej lub właściwemu terytorialnie komendantowi powiatowemu (miejskiemu, rejonowemu) Policji, w razie potrzeby z wnioskiem o wszczęcie postępowania karnego lub z wnioskiem o ukaranie, chyba że sam zawiadomi o przestępstwie albo wystąpi z wnioskiem o ukaranie w sprawach o wykroczenie.

Projekt ustawy w pkt 2 projektu zawiera natomiast propozycję zmiany polegającą na możliwości wystąpienia przez organizatora imprezy, w terminie 30 dni od jej przeprowadzenia, do prokuratora rejonowego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy lub właściwego terytorialnie komendanta powiatowego Policji z wnioskiem o wyrażenie zgody na komisyjne zniszczenie zgromadzonych podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej materiałów.

Podkreślenia wymaga okoliczność, że przewidziane w projekcie ustawy rozwiązanie umożliwiające skrócenie czasu przechowywania utrwalonych materiałów mogłoby zostać oceniane jako zasługujące na rozważenie, gdyby motywy leżące u podstaw projektowanych zmian odwoływały się do argumentów z zakresu problematyki ochrony dóbr osobistych, w tym prawa do ochrony wizerunku. Z uzasadnienia projektu jednak wynika, że jego autorzy proponując zmiany w tym zakresie mieli na względzie wyłącznie trudności techniczne oraz obciążenia ekonomiczne dotyczące organizatorów imprez masowych, związane z koniecznością przechowywania zgromadzonych materiałów

W kontekście takiej racjonalizacji projektowanych unormowań w pełni uzasadniony jest pogląd, że interes organizatorów imprez masowych nie może brać prymatu nad interesem wymiaru sprawiedliwości.

Wbrew twierdzeniom projektodawców, nie wydaje się, aby przechowywanie zarejestrowanych danych, z uwagi na rozmiary dostępnych elektronicznych nośników pamięci, ich stosunkowo niewysoką cenę oraz możliwość dokonywania na nośnikach zapisu wielokrotnego, stanowiło nadmierne obciążenie ekonomiczne albo powodowało istotne problemy natury technicznej. Tym bardziej, że jak już wyżej wskazano, materiały zgromadzone podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej, mogące stanowić dowody pozwalające na wszczęcie postępowania karnego albo postępowania w sprawach o wykroczenia lub dowody mogące mieć znaczenie dla toczących się takich postępowań, organizator i tak ma obowiązek przekazać właściwym organom.

Podnieść nadto należy, że w uzasadnieniu projektu (strona 2) wskazano, że *„zapropozowane terminy dla prokuratora rejonowego właściwego ze względu na miejsce prowadzonej imprezy masowej lub właściwego terytorialnie komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji (ust. 3b art. 11) mają umożliwić im ewentualne zapoznanie się ze zgromadzonym materiałem przed podjęciem decyzji odnośnie wyrażenia albo niewyrażenia zgody na wcześniejsze zniszczenie materiału”*. Jednak z treści dodawanych w art. 11 ust. 3a - 3c ustawy nie wynika, by zgromadzone podczas przebiegu imprezy masowej materiały były przekazywane odpowiednim organom procesowym wraz z wnioskiem organizatora imprezy. Jeżeli zgodnie z założeniami projektu organ, o jakim mowa w ust. 3b, podejmuje decyzję w przedmiocie wniosku o wcześniejsze zniszczenie zgromadzonych podczas utrwalania przebiegu imprezy materiałów po zapoznaniu się z nimi, a nie otrzymuje ich wraz z wnioskiem organizatora imprezy masowej, to przewidziany w projekcie termin 30 dni może nie być wystarczającym do podjęcia decyzji, gdy uwzględnimy fakt konieczności dodatkowego wezwania organizatora o przedstawienie zgromadzonych materiałów.

Zauważyć także należy, iż zgłaszanie przestępstw, czy też wykroczeń popełnionych podczas lub w związku z imprezą masową, następuje często w terminach przekraczających termin wskazany w projekcie, po którym możliwe byłoby wcześniejsze zniszczenie zarejestrowanego materiału. Sytuacja taka

powodowałyby realne niebezpieczeństwo utraty materiału pozwalającego na identyfikację zarówno samego zdarzenia, jak i sprawcy przestępstwa lub wykroczenia.

Istotną wadą projektowanego przepisu art. 11 ust. 3a *ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych* jest również brak wskazania w treści tego przepisu kryterium decydującego o tym, do którego z wymienionych w przepisie podmiotów – prokuratora rejonowego właściwego ze względu na miejsce przeprowadzonej imprezy masowej oraz właściwego terytorialnie komendanta powiatowego (miejskiego, rejonowego) Policji – organizator miałby występować w konkretnej sprawie dotyczącej zgromadzonych podczas utrwalania przebiegu imprezy masowej materiałów. Obecne brzmienie omawianego przepisu, jak również projektowanego art. 11 ust. 3b *ustawy*, wskazuje na to, że organizator miałby w tym zakresie w pełni swobodny wybór, zaś oba te podmioty byłyby uprawnione do podjęcia decyzji w przedmiocie wyrażenia zgody na dokonanie komisyjnego zniszczenia materiałów albo jej odmowy. Rozwiązanie takie nie znajduje racjonalnego uzasadnienia, z uwagi na różny zakres właściwości organów prokuratury oraz Policji odnoszący się do prowadzenia postępowań w sprawach o przestępstwa i wykroczenia.

Projekt przewiduje również nowelizację art. 244 Kodeksu karnego poprzez uzupełnienie tego przepisu o znamię niestosowania się do środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezę masową.

Zaproponowana zmiana zasługuje na aprobatę.

Przepis art. 244 Kodeksu karnego szczegółowo wymienia rodzaje zakazów, obowiązków i zarządzeń sądu, w wypadku których niestosowanie się do nich lub ich niewykonanie przez skazanego lub osobę, wobec której warunkowo umorzono postępowanie karne albo osobę zobowiązaną do wykonania zarządzenia sądu o ogłoszeniu orzeczenia w sposób w nim przewidziany, aktualizuje odpowiedzialność karną na podstawie powołanego przepisu. Według ugruntowanego – zarówno w nauce prawa karnego, jak i orzecznictwie – poglądu, zakazy i obowiązki, których przestrzeganie chronione jest normą wynikającą z art. 244 k.k., nie są ograniczone do zakazów i obowiązków orzeczonych przez sąd w charakterze środków karnych, lecz obejmują również te zakazy i obowiązki, które charakteru środka karnego nie mają, a nawet nie zostały orzeczone w procesie karnym. Warunkiem odpowiedzialności

sprawcy za niestosowanie się do zakazu lub niewykonanie obowiązku jest prawomocny charakter sądowego rozstrzygnięcia oraz zgodność istoty (treści) zakazu lub obowiązku z literalnym brzmieniem choćby jednego znamienia typu przestępstwa określonego w art. 244 k.k. Pogląd ten pozostaje w zgodzie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym m.in. w postanowieniu z dnia 26 lutego 2004 r. (I KZP 47/03, opubl. OSNKW 2004, nr 35), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że „przedmiotem ochrony przepisu art. 244 k.k. jest orzeczenie każdego sądu (cywilnego, administracyjnego lub karnego), zawierające zakaz określonej w nim działalności, także innej niż gospodarcza”.

Należy jednak podkreślić, że w procesie wykładni dotyczącym zakresu normowania art. 244 k.k., w kontekście wątpliwości odnoszących się do kwestii, czy środek karny – zakaz wstępu na imprezę masową, objęty jest ochroną wynikającą z art. 244 k.k., z racji zawierania się naruszającego taki zakaz zachowania w występującym w opisie czynu określonego w tym przepisie znamieniu „powstrzymywania się od przebywania w określonych (...) miejscach”, należy mieć na uwadze systemowy wymóg interpretowania zakresu przepisu karnego w sposób ścisły, zgodny z zasadą *nullum crimen sine lege stricta*, a tym samym wykluczający możliwość dokonywania jakiegokolwiek rozszerzającej wykładni niekorzystnej dla sprawcy czynu.

Biorąc pod uwagę powyższe uzasadniony jest pogląd, że niestosowanie się skazanego do orzeczonego przez sąd środka karnego w postaci zakazu wstępu na imprezę masową w obecnym stanie prawnym nie jest penalizowane przez art. 244 k.k., zaś konieczność zagwarantowania prewencyjnej skuteczności omawianemu środkowi karnemu przemawia za dokonaniem stosownego uzupełnienia znamion typu przestępstwa określonego w powołanym artykule.

Z wyrazami szacunku :

Krzysztof Kwiatkowski